

Bruxelles, den 30.11.2016
SWD(2016) 411 final

ARBEJDSDOKUMENT FRA KOMMISSIONENS TJENESTEGRENE

RESUME AF KONSEKVENSANALYSEN

Ledsagedokument til

forslag til Europa-Parlamentets og Rådets direktiv om fælles regler for det indre marked for elektricitet (omarbejdning)

forslag til Europa-Parlamentets og Rådets forordning om elektricitetsmarkedet (omarbejdning)

forslag til Europa-Parlamentets og Rådets forordning om Den Europæiske Unions Agentur for Samarbejde mellem Energireguleringsmyndigheder (omarbejdning)

forslag til Europa-Parlamentets og Rådets forordning om risikoberedskab i elsektoren

{COM(2016) 861 final}

{SWD(2016) 410 final}

{SWD(2016) 412 final}

{SWD(2016) 413 final}

Resumé

Konsekvensanalyse af:

- Forslag til Europa-Parlamentets og Rådets direktiv om fælles regler for det indre marked for elektricitet (omarbejdning)
- Forslag til Europa-Parlamentets og Rådets forordning om elektricitetsmarkedet (omarbejdning)
- Forslag til Europa-Parlamentets og Rådets forordning om Den Europæiske Unions Agentur for Samarbejde mellem Energireguleringsmyndigheder (omarbejdning)
- Forslag til Europa-Parlamentets og Rådets forordning om risikoberedskab i elsektoren

A. Behov for handling

Hvorfor? Hvad er problemstillingen? Højst 11 linjer

Velfungerende energimarkeder, der sikrer energiforsyning til konkurrencedygtige priser, er en vigtig forudsætning for vækst og forbrugervelfærd. De står derfor også i centrum for EU's energipolitik, og udgør et centralt mål for EU's energiunion, der har bebudet, at den vil udarbejde lovgivningsforslag om energiforsyningssikkerhed og omlægge elmarkedet ved at skabe sammenhæng mellem engros- og detailmarkederne. Af denne konsekvensanalyse fremgår det, at omstillingen til en lavemissionsøkonomi vil få gennemgribende konsekvenser for tilrettelæggelsen af EU's elsektor og markedsaktørernes og forbrugernes roller. Den påviser behovet for at virkeliggøre potentialet for forbedringer på fire indbyrdes forbundne områder: i) den nuværende udformning af markedet er uegnet til at optage store mængder variabel, ofte decentraliseret, elproduktion og tage ny teknologisk udvikling i betragtning, ii) der hersker usikkerhed om, hvorvidt fremtidige investeringer i produktionskapacitet vil være tilstrækkelige, og om ukoordinerede kapacitetsmarkeder, iii) når medlemsstaterne forbereder sig på eller håndterer krisesituationer, følger de en ukoordineret national tilgang og har tendens til at se bort fra situationen på den anden side af deres grænser, og iv) på detailmarkederne for elektricitet tages nye tjenester kun langsomt i brug, serviceniveauet er lavt, og markedsresultaterne tvivlsomme.

Hvad kan der forventes af initiativet? Højst 8 linjer

Det overordnede politiske mål er at gøre elmarkederne mere sikre, produktive og konkurrencedygtige og samtidig sørge for, at elektricitet produceres på en bæredygtig måde og er økonomisk overkommelig for alle. Dette forudsætter, at de fulde gavnlige virkninger af priskonkurrencen og tjenesternes omfang og niveau slår igennem til hver enkelt kunde. Der er fire specifikke mål: i) udformningen af markedet skal justeres således, at variabel, og ofte decentraliseret, elproduktion er omkostningseffektiv, idet den teknologiske udvikling tages i betragtning, ii) investeringer i den rette mængde og type af ressourcer lettes for at sikre forsyningssikkerheden, samtidig med at de forvridende virkninger af ukoordinerede kapacitetsmekanismer begrænses, iii) medlemsstaternes gensidige tillid i situationer med systemstress højnes, og deres koordinering og samarbejde i krisesituationer styrkes, og iv) der tages fat på symptomer og bagvedliggende årsager til den svage konkurrence på detailmarkederne.

Hvad er merværdien ved at handle på EU-plan? Højst 7 linjer

Elmarkederne er blevet mere integreret takket være øget handel med elektricitet på tværs af landegrænser og flere fysiske samkøringslinjer i det europæiske elnet. Disse faktorer samt gradvist større andele af vedvarende energikilder har gjort de nationale elsystemer gensidigt afhængige i langt større grad end hidtil. Med dette initiativ tages der sigte på at ændre den eksisterende EU-lovgivning og skabe nye rammer for samarbejdet på tværs af landegrænser. Retligt og praktisk kan dette kun opnås på europæisk plan. Udfordringerne kan ikke imødegås med samme effektivitet af medlemsstaterne hver for sig. Fremme af et mere produktivt og integreret EU-elmarked og sikring af en mere koordineret politisk indsats angående forsyningssikkerhed forudsætter, at alle medlemsstater følger en harmoniseret og koordineret tilgang. Målene kan mest effektivt opfyldes med en EU-indsats.

B. Løsninger

Hvilke lovgivningsmæssige og ikkelovgivningsmæssige løsninger er overvejet? Foretrakkes en bestemt løsning frem for andre? Hvorfor? Højst 14 linjer

I konsekvensanalysen gøres der rede for en række lovgivningsmæssige og ikkelovgivningsmæssige løsninger for hvert af de fire problemområder.

Med hensyn til **udformningen af markedet**: 0) ingen EU-tiltag, 0+) en løsning uden regulering, 1) opgradering af markedets fleksibilitet ved indførelse af en retligt bindende ramme, samtidig med at der gives råderum for den nationale gennemførelse. I denne løsning opstilles forskellige ambitionsniveauer med hensyn til at integrere markeder fra det mindst ambitiøse a) til det mest ambitiøse c), 2) fuld integration af EU-markedet. Den foretrukne løsning er 1c).

Med hensyn til **lettelse af investering i produktionskapacitet**: 0) ingen EU-tiltag, 0+) en løsning uden regulering, 1) arbejdet for at forbedre energimarkedet videreføres, men uden kapacitetsmekanismer, 2) kapacitetsmekanismer baseres på en EU-dækkende tilstrækkelighedsvurdering, 3) kapacitetsmekanismer baseres på en EU-ramme for deltagelse på tværs af landegrænser, 4) EU-/regionale kapacitetsmekanismer etableres. Den foretrukne løsning er 3) (som også omfatter løsning 1) og 2).

Med hensyn til **højnelse af medlemsstaternes tillid og samarbejde i krisesituationer**: 0) ingen EU-tiltag, 0+) en løsning med håndhævelse uden regulering, 1) fælles minimumsregler, som medlemsstaterne skal overholde, 2) fælles minimumsregler plus en pligt til at samarbejde effektivt i en regional og europæisk sammenhæng, 3)

<p>fuld harmonisering og beslutningstagning på regionalt niveau. <u>Den foretrukne løsning er 2).</u></p> <p>Med hensyn til at tage fat på den svage konkurrence på detailmarkederne: 0) ingen EU-tiltag, 0+) en løsning uden regulering med henblik på at øge konkurrencen og inddragelsen af forbrugerne, 1) indførelse af en retligt bindende ramme, samtidig med at der gives råderum for den nationale gennemførelse, 2) fuld harmonisering og omfattende beskyttelsesforanstaltninger for forbrugerne. <u>Den foretrukne løsning er 1).</u></p> <p>De foretrukne løsninger er de mest effektive og lønsomme, og de stemmer bedst overens med andre politikområder.</p>
<p>Hvem støtter hvilken løsning? <u>Højest 7 linjer</u></p> <p>De forskellige løsninger og idéer er baseret på en afvejning af de løsninger og argumenter, der er fremsat af alle interessenter, bl.a. under de offentlige høringer. Kommissionen finder, at de foreslåede initiativer er retfærdige og rimelige kompromiser. De vil føre til i elmarkeder, der på kort og mellemlang sigt er mere sikre, produktive og konkurrencedygtige, og samtidig sørges der for, at elektricitet produceres på en bæredygtig måde og er økonomisk overkommelig for alle. Med de foreslåede initiativer er der taget højde for, at det indre marked for elektricitet ikke påvirkes negativt.</p>
<p style="text-align: center;">C. Den foretrukne løsnings virkninger</p>
<p>Hvilke fordele er der ved den foretrukne løsning (hvis en bestemt løsning foretrækkes – ellers fordelene ved de vigtigste af de mulige løsninger)? <u>Højest 12 linjer</u></p> <p>I det følgende tegnes et helhedsbillede af fordelene ved de foretrukne løsninger:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Der ydes et bidrag til det indre marked for elektricitet ved at indføre lige konkurrencevilkår mellem forskellige ressourcer på udbuds- og efterspørgselssiden. Derved øges konkurrencepresset, hvilket kan føre til lavere elregninger, hvilket i sidste ende gavner forbrugerne og økonomien uden at påvirke miljøet. Derudover vil et velfungerende elmarked få indirekte gavnlige miljøvirkninger, fordi det vil tilskynde til at øge produktion med lav kulstofintensitet. - Mere pålidelige elsystemer til lavere omkostninger. Dette gavner økonomien og skaber direkte fordele for virksomheder og forbrugere. Dette medvirker til at forebygge elforsyningskriser, og hvis de alligevel skulle opstå, vil de knappe ressourcer blive optimeret, og det vil blive sikret, at markederne fortsat fungerer så længe som muligt. - En mere produktiv drift af de europæiske transmissions- og distributionssystemer. Dette fører til omkostningsbesparelser, som i sidste ende kan komme forbrugerne, herunder de energifattige, og virksomhederne til gode. Dette gavner ligeledes økonomien og borgerne. Det fører også til indirekte miljøfordele, idet et mere produktivt system bedre er i stand til at håndtere de store andele af energi produceret fra vedvarende energikilder. - De foreslåede foranstaltninger vedrørende energifattigdom vil få gavnlige virkninger for personers sundhed og velbefindende i EU's husstande og skabe produktivitetsgevinster for hele økonomien.
<p>Hvilke omkostninger er der ved den foretrukne løsning (hvis en bestemt løsning foretrækkes – ellers omkostningerne ved de vigtigste af de mulige løsninger)? <u>Højest 12 linjer</u></p> <p>Der kan opstå administrative omkostninger for interessenterne som følge af behovet for at revidere og tilpasse deres handelspraksis med henblik på at bane vejen for de ændringer af elmarkedernes virkemåde, der foreslås i initiativet. Der vil dog også være omkostningsbesparelser, fordi elmarkederne i højere grad integreres. Der ventes ingen direkte, negative arbejdsmarkedsmæssige eller miljømæssige virkninger.</p>
<p>Hvilke virkninger er der for SMV'er og konkurrenceevnen? <u>Højest 8 linjer</u></p> <p>Med de foreslåede initiativer reduceres markedshindringer for nye markedsdeltageres adgang, og de opnår stabile rammer for deres aktiviteter. Dette er særlig vigtigt for nystartede virksomheder og SMV'er, der i reglen udbyder innovative energitjenester og -produkter. På den anden side vil meget små anlæg kunne belastes af administrative konsekvenser. Disse konsekvenser mindskes betydeligt af de foranstaltninger, hvormed deres aggregation lettes, og der åbnes mulighed for fælles drift og forvaltning af en lang række små anlæg. Der påtænkes endvidere visse undtagelser.</p>
<p>Vil den foretrukne løsning få væsentlige virkninger for de nationale budgetter og myndigheder? <u>Højest 4 linjer</u></p> <p>De foreslåede initiativer kan afstedkomme en engangsudgift for medlemsstaterne, der pålægges at ændre deres nationale lovgivning. De kan også yderligere bebyrde de kompetente myndigheder, fordi disse pålægges at føre tilsyn med gennemførelsen af disse initiativer og overvåge, at de anvendes løbende. Konsekvenserne vil dog være begrænsede, idet de kompetente myndigheder allerede udfører sådanne opgaver på nationalt plan.</p>
<p>Vil den foretrukne løsning få andre væsentlige virkninger? <u>Højest 6 linjer</u></p> <p>Et tættere samarbejde med energifællesskabets kontraherende parter kan overvejes, når disse lande gennemfører og anvender de foreslåede initiativer. Dette gælder især for medlemsstater, som grænser op til lande i energifællesskabet</p>
<p>Proportionalitet?</p> <p>De foretrukne løsninger, der er sammenfattet ovenfor, har det til fælles, at de tilstræber at opnå en balance mellem fire mål: i) en generel forbedring af elmarkedernes konkurrenceevne, produktivitet og pålidelighed, ii) etablering af grundlaget for en omstilling til elproduktion med lave emissioner, iii) fremme af regionalt samarbejde, og iv) sikring af råderum for den nationale gennemførelse.</p>

D. Opfølgning

Hvornår vil foranstaltningen blive taget op til fornyet overvejelse? Højest 4 linjer

Kommissionen vil overvåge lovgivningens gennemførelse i national ret og efterlevelsen af de vedtagne foranstaltninger. Den vil træffe håndhævelsesforanstaltninger om nødvendigt. Agenturet for Samarbejde mellem Energireguleringsmyndigheder (ACER) vil hvert år overvåge fremskridtene hen imod opfyldelse af de foreslåede initiativers mål. Kommissionen vil evaluere effektiviteten, produktiviteten, sammenhængen og relevansen af de endeligt vedtagne foranstaltninger 5 år (vejledende) efter, at de vedtagne foranstaltninger er trådt i kraft.